

← Paulien Hogenkamp is eigenaar van Hogenkamp Agrarische Coaching. Ze richt zich samen met haar team op begeleiding van agrarische ondernemers in hun persoonlijke ontwikkeling. Voorheen was ze een adviseur varkenshouderij.

Foto: Michel Velderman

‘Voor de top is een stuk gedrevenheid nodig’

Paulien Hogenkamp begeleidt en coacht ondernemers om diverse redenen. Tot haar cliënteel behoren relatief veel grote ondernemers die in de top meedraaien.

Waarom komen deze ondernemers bij u? Het draait toch goed?

“Ze benutten ons vooral om een frisse blik te houden. Dat is heel belangrijk op dat niveau. Je kunt dat ook met anderen op het bedrijf, maar mensen willen een neutraal klankbord. Met de eigen partner of personeelsleden heb je een andere verhouding. Het netwerk heeft vaak persoonlijke belangen.”

Hoe belangrijk is het karakter van de ondernemer?

“Er is een stuk gedrevenheid nodig om tot de betere ondernemers te behoren. Vanuit de DISC-aanpak zijn rood en blauw het best passend (zie kader Eigen gedrag beoordelen met DISC). Ze zijn meer taakgericht, waarbij blauw punctueel is, en rood doortastend en risico durft te nemen.”

Wat valt u op bij de bedrijven die tot de betere behoren?

“Ruimte is wel een gemeenschappelijk kenmerk, op verschillende manieren. Ze hebben financiële ruimte om nieuwe stappen te zetten en verbeteringen door te voeren. Maar ook in hun hoofd. Ze hebben en nemen de ruimte om na te denken over hun bedrijf, te brainstormen met anderen en onderwerpen uit te diepen. Ze hebben ruimte in de agenda, waardoor ze tijd hebben om tegenslag op te vangen.”

Belangrijk is om de tijd te nemen om van successen te genieten. Eerst

een vorm van ontspanning bereiken, waardoor je het gerealiseerde gaat waarderen. Dan ontstaat ruimte voor nieuwe plannen. Als je continu doorgaat, vlieg je vroeg of laat uit de bocht met een burn-out of relatieproblematiek tot gevolg.”

Is aan de top meedraaien een risico in die zin?

“Niet als een ondernemer goed in zijn vel zit en de dingen doet die hij leuk vindt. Het optimale is een goede balans van werk in de stal, fysieke activiteiten buiten het werk, een sociaal leven naast het bedrijf en een frisse kop houden. Mensen die zeggen aan hun werk voldoende te hebben... dat kan duiden op een werkverslaving. Dat is iets anders dan passie hebben voor je werk. Het lastige is dat het netwerk ondernemers aanmoedigt, waardoor ze beloond worden voor hun verslaving.”

U legt vaak de relatie tussen privé en technische resultaten.

“Als het in het voorhuis goed gaat, kun je in het achterhuis resultaten draaien. Als de resultaten inzakken is er vaak meer aan de hand dan alleen in de stal. Technisch hebben deze varkenshouders allang bewezen dat ze het kunnen, dus dat is het vaak niet als je verder gaat zoeken. Overigens betreft het relationele vlak niet alleen de partner, dit kan ook met de ouders zijn. Vooral in het oosten zien we vaak dat meerdere generaties op één erf wonen, wat nog te vaak oorzaak is van problemen. Het is zelfs zo dat bij veel van de stoppende ondernemers ook de persoonlijke omstandigheden een heel belangrijke rol spelen.”